

EL JOVENT ORGANITZAT DEFENSEM UNA COOPERACIÓ TRANSFORMADORA

Comitè Executiu – 10 de novembre de 2018

Les entitats juvenils de Catalunya dediquem una bona part de la nostra tasca a l'educació pel desenvolupament al nostre territori, amb la voluntat d'educar a les persones joves de Catalunya sobre els processos i reptes actuals per assolir el desenvolupament humà, tant a Catalunya com a la resta del món. Algunes de les entitats juvenils també desenvolupen projectes de cooperació per al desenvolupament, treballant directament al terreny per millorar el desenvolupament humà d'aquelles zones concretes. Concebem que el nostre treball, malgrat es realitzi de forma independent en cada organització, comparteix una visió conjunta de treballar per assolir la justícia global, i és per aquest motiu que decidim acordar les bases que han de regir els nostres projectes de cooperació i educació per al desenvolupament.

El que ens mou a desenvolupar projectes de cooperació i d'educació per al desenvolupament és, per una banda, la solidaritat entre pobles i la responsabilitat compartida de construir, dia a dia, un món menys injust on el repartiment de la riquesa es faci de forma equitativa i la satisfacció de drets no vagi condicionada al context sociopolític ni econòmic. Per altra banda, la necessitat de reparar els efectes de la colonització de la qual som responsables i de posar fre al neocolonialisme actual.

És des d'aquesta mirada que volem construir els nostres projectes, i això implica la capacitat de detectar i evitar realitzar projectes i accions assistencialistes, paternalistes, neocolonials o que no qüestionin les desigualtats i vulneracions de drets, posant especial èmfasi als drets dels col·lectius més vulnerabilitzats.

És per això, que des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya defensem la necessitat que tots els projectes de cooperació i d'educació pel desenvolupament de les entitats es regeixin per l'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH). Aquest enfoc, posat ja en pràctica per l'Agència Catalana de Cooperació de Catalunya, assegura que els projectes que desenvolupem tinguin com a motor la defensa dels DDHH des d'una perspectiva feminista, i que aquesta defensa la defineixin i executin les pròpies persones a qui han vulnerat els drets.

Posar l'execució dels DDHH com a objectiu principal dels nostres projectes, i incorporant la mirada crítica a aquesta convenció, implica que el nostre motor d'actuació sigui l'obligat compliment d'aquest dret i per tant, ens permet fugir d'aproximacions assistencialistes i de la caritat o la bona voluntat. També ens emplaça a repensar els nostres projectes per tal de que contemplin sempre accions de sensibilització, mobilització i incidència política. Aquesta última, sovint oblidada o menystinguda per les organitzacions.

Així doncs, aquest nou enfocament comporta que les entitats ens replantegem els processos, l'estratègia i el motor d'actuació dels nostres projectes, però també els nostres partenariats, els mecanismes de treball intern i les relacions de poder dins de les nostres entitats.

També volem donar especial rellevància al fet que l'Enfoc de Drets Humans es complementi amb l'Enfocament de Gènere. Considerem imprescindible que la perspectiva feminista sigui present en tots els nostres projectes i en totes les seves fases, tal i com vam aprovar a la resolució "Per una mirada feminista de l'economia", al Comitè executiu de juny de 2017. En tot projecte que es plantegi treballar per la justícia global cal analitzar i actuar per revertir les relacions de poder, la divisió sexual del treball i la cultura sexista.

A més, cal fer-ho en compliment de la Llei d'Igualtat, que en el seu article 51.1 de Cooperació al Desenvolupament recull que "Les polítiques de cooperació al desenvolupament i de foment de la pau, els plans, els documents de planificació, seguiment i avaluació estratègics, els processos d'actuació i de diàleg polític i les relacions institucionals han d'incorporar la perspectiva integrada de gènere basada en els drets humans."

Finalment, volem fer esment també de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenibles. Valorem molt positivament aquesta Agenda pel que fa a la seva capacitat de posar sobre l'agenda política temes urgents i imprescindibles, impulsar el treball coordinat dels diferents Departaments de la Generalitat per promoure el desenvolupament sostenible de Catalunya i alhora, per la seva potencialitat com a motor de mobilització de la societat civil catalana. Tanmateix, considerem que el treball des de l'òptica de la justícia global supera l'Agenda 2030 i per tant, considerem necessari ampliar aquest marc.

En primer lloc, considerem que l'assoliment del desenvolupament humà no assegura la garantia dels DDHH ja que com sabem, molts països amb alt desenvolupament humà vulneren de forma flagrant els DDHH.

Segon, el desenvolupament humà posa el seu principal focus i el seu objectiu final en l'accés a les condicions materials i per tant, pot facilitar que la cooperació es dugui a terme sota una mirada assistencialista. Per contra, l'Enfoc de Drets Humans posa el seu focus en la garantia dels drets i en la reivindicació d'aquests per part de les pròpies titulars de drets. Aquest Enfoc també treballa per l'accés a les condicions materials però ho considera insuficient i posa al centre la incidència en el marc normatiu i estructural, que és la que provoca aquesta manca d'accés als recursos, les desigualtats que se'n generen i totes les vulneracions de DDHH.

Tercer, els DDHH són vinculants i d'obligat compliment pels Estats part dels Tractats en matèria de DDHH i per això compten amb un sistema internacional de seguiment i control i mecanismes legals de denúncia. Per contra, els Objectius de Desenvolupament Sostenibles depenen majoritàriament de la bona voluntat dels estats i simplement compten amb informes de seguiment i recomanacions.

Finalment, els DDHH no tenen data de caducitat. Pel que fa als ODS, tenen com a data final el 2030.

Per aquests motius, el CNJC i les seves entitats membres ens emplacem a:

- Formar-nos en EGIBDH, revisar els nostres projectes des d'aquest enfoc i treballar per incorporar-lo gradualment en el nostre funcionament intern i en el nostre treball en concordança amb la resta d'entitats catalanes que desenvolupen projectes de cooperació i educació pel desenvolupament.
- Cooperar i treballar per impulsar l'Agenda 2030 i incorporar-hi una mirada crítica des de l'òptica de la justícia global i l'EGIBDH.

Instem:

- La Generalitat de Catalunya a ampliar progressivament el pressupost destinat a Cooperació i Educació pel Desenvolupament per arribar a la xifra del 0,7% del PIB al 2024.
- Les Administracions Públiques i en concret, a l'Agència Catalana de Cooperació, a impulsar i reforçar l'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans com a model de cooperació catalana, posant al centre els col·lectius vulnerabilitzats i aplicant la perspectiva feminista de forma transversal.
- Les Administracions Públiques a donar suport a les entitats juvenils en el seu procés de formació i incorporació de l'EGIBDH en els seus projectes i treball diari.

Resolució presentada pel Secretariat del CNJC

Aprovada al Comitè Executiu del 10.11.2018